

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	654-06-30
Дата	13 / 01 2016 г.

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА

0945
Цец

ДО
МИНИСТЪРА
НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Г-ЖА ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА

ВЪПРОС

от Нено Влайков – народен представител от 43-то Народно събрание

На основание чл. 90, ал.1 от Конституцията на Република България и във връзка с чл. 91, ал.1 от ПОДНС внасям въпрос

Относно: Приложението на § 15 от ПЗР към ЗИД ЗСПЗЗ (ДВ бр.61 от 2015 г.)

Уважаема госпожо Министър,

Съгласно § 15, ал.1 от преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, обн. ДВ бр.61 от 2015 год. (по-долу за краткост ЗИД ЗСПЗЗ) ползвателите, сключили договори за наем или аренда на пасища, мери и ливади от държавния и общинския поземлен фонд преди 24 февруари 2015 г., са длъжни в срок до 1 февруари 2016 г. да приведат договорите в съответствие с изискванията на чл. 37и, ал. 1 и 4.

Съгласно § 15, ал.2 от ПЗР към ЗИД ЗСПЗЗ, ползвателите, които са одобрени по направлението по чл. 3, т. 3 от Наредба № 4 от 24 февруари 2015 г. за прилагане на мярка 11 "Биологично земеделие" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. (ДВ, бр. 16 от 2015 г.), сключили са договори за наем или аренда на пасища, мери и ливади от държавния и общинския поземлен фонд преди 24 февруари 2015 г. и всичките им отглеждани пасищни селскостопански животни и пасища са одобрени за подпомагане, са длъжни в срок до 1 февруари 2016 г. да приведат договорите в съответствие с изискванията на чл. 37и, ал. 1 при спазване съотношението за минимум 0,15 животинска единица на хектар, независимо от категорията.

В ал.3 на същия параграф се предвижда прекратяване от кмета на общината, съответно от директора на областната дирекция "Земеделие", на договорите за наем или аренда на пасища, мери и ливади от държавния и общинския поземлен фонд, които не са приведени в съответствие в срока по ал. 1 или 2 на § 15.

Предвидена е и санкция – глоба от 5000 до 10 000 лв. за кмет на община, съответно директор на областна дирекция "Земеделие", който не прекрати договорите при условията на ал. 3.

Предвид горепосочените изменения на ЗСПЗЗ редица земеделски производители от моя избирателен район ми поставиха конкретни въпроси, поради което се обръщам към Вас:

1. Договорите, които са сключени по стария ред на ЗСПЗЗ, за отдаване на общински постоянно затревени площи, залегнал в предишната редакция на ЗСПЗЗ (когато пасища, мери и ливади - общинска собственост, се отдаваха под наем или под аренда само на земеделски стопани, отглеждащи пасищни животни, или на лица, които са поели задължение да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние за срок 5 години) и наемателите са изпълнявали поетите с тези договори задължения без наличие на животни, но са поддържали площите в добро земеделско и екологично състояние, с обратното действие на закона ще понесат санкции.

Ползвателите, които са привели изоставените пасища (каквито в повечето случаи са общинските) в добро земеделско и екологично състояние, са извършили разходи, които са сериозни по размер и намаляват осезателно след първата година от договора за наем. Те ще бъдат оцетени при прекратяване на договорите, ако не ги приведат в съответствие с чл.37и, ал.1 и ал.4 от ЗСПЗЗ. След това изменение на закона, договорите с тези ползватели, които не станат животновъди в рамките на няколко месеца (от приемане на изменението на ЗСПЗЗ до 01 февруари 2016 г.) ще бъдат прекратени.

2. Договорите за наем между земеделските производители и общините са подчинени на общите разпоредби на българското право. Договорът за наем е съглашение между две лица, които поемат задължения и имат съответни права. Чл. 9 от ЗЗД регламентира свободата на волята на страните при договаряне – страните могат свободно да определят съдържанието на договора, доколкото то не противоречи на повелителните норми на закона и на добрите нрави. При сключване на договорите за наем, същите не са противоречали на закона и добрите нрави.

Тук е мястото да посоча, че чл.14, ал.1 от ЗНА определя допустимостта на обратното действие на нормативните актове. Обратна сила на нормативен акт може да се даде само по изключение, и то с изрична разпоредба. А императивната норма на ал.3 от чл.14 ЗНА въвежда забраната да се дава обратна сила на разпоредби, които предвиждат санкции, освен ако те са по-леки от отменените.

Безспорно е действието на гражданскоправните норми *ex nunc* (за в бъдеще). Както правната теория, така и практиката приемат, че при текущо усъвършенстване на гражданското законодателство законът действа по правило ex nunc. Само тълкувателните норми действат с обратна сила. По правило гражданскоправните норми имат действие от момента на влизането си в сила с цел да се осигури еднаквото им действие спрямо всички правни субекти. В тази връзка се поставя въпросът *съобразено ли е обратното действие на § 15 от ПЗР към ЗИД ЗСПЗЗ, и липсата на такова съобразяване не води ли до незаконосъобразност на евентуалното бъдещо прекратяване на договорите за наем, които не са приведени в съответствие с чл.37и, ал.1 и 4 от ЗСПЗЗ ?*

3. Напълно реално и очаквано е иницирирането на множество съдебни дела за обезщетения в полза на наемателите, като пропуснатите ползи, разноските и неустойките ще рефлектират върху общинските бюджети.

Предвид гореизложеното *ще бъде ли налице неизпълнение от страна на наемателите по договорите за наем с общините или не? Ще бъде ли налице липса на правно основание съгласно чл. 41, ал. 1 от Закона за подпомагане на земеделските производители, когато при извършване на проверки се установи, че са налице основания за прекратяването на договорите за наем или аренда по ал.3 на § 15 ?* (§15, ал.6 от ПЗР към ЗИД ЗСПЗЗ). Аргумент за положителен отговор е, че чл.

4, пар. 1, буква „в”, ii на Регламент 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 год. позволява постоянно затревените площи да се поддържат и чрез косене, а не само чрез паша. Сключването на договори за постоянно затревени площи, които ще се поддържат чрез косене с лица, които не разполагат с животни, е в съответствие с директно приложимото европейско законодателство, а то, освен че следва да бъде спазвано, е и приоритетно при противоречие с националното законодателство на държавите членки.

Позволявам си, уважаема госпожо Министър, за яснота още веднъж да изведа пунктовете, които съставляват настоящия въпрос:

1. С прилагането на коментираните текстове от ЗИД ЗСПЗЗ, ще бъде ли законосъобразно прекратяването на договор, сключен между общината и лице, стриктно изпълняващо поетите ангажменти, залегнали в клаузите на договора? Тези договори за наем, сключени между два правни субекта съгласно волята им, които изпълняват своите поети задължения, законосъобразно ли ще бъдат прекратени?

2. Съобразено ли е обратното действие на § 15 от ПЗР към ЗИД ЗСПЗЗ, и липсата на такова съобразяване не води ли до незаконосъобразност на евентуалното бъдещо прекратяване на договорите за наем, които не са приведени в съответствие с чл.37и, ал.1 и 4 от ЗСПЗЗ ?

3. Ще бъде ли налице неизпълнение от страна на наемателите по договорите за наем с общините или не? Ще бъде ли налице липса на правно основание съгласно чл. 41, ал. 1 от Закона за подпомагане на земеделските производители, когато при извършване на проверки се установи, че са налице основания за прекратяването на договорите за наем или аренда по ал.3 на § 15 ?

4. Тъй като досега е било практика общините да дават пасища на животновъдите в много землища, трябва ли на територията на всяко землище, където са пасищата, мерите и ливадите, да има животновъден обект съответният бенефициент?

5. Ползвателите, които са одобрени по направление „биологично земеделие” и имат 5-годишни договори, но нямат достатъчен брой животни или изобщо нямат животни, но имат 5 годишен агроекологичен ангажмент, какво трябва да направят, за да спазят изискванията, заложиени в новите текстове на закона?

6. Считате ли, че е редно земеделски производители, които са изрядни бенефициенти-животновъди и имат примерно 50 крави, но не им достигат 10 крави за да покрият изискванията на чл. 37, договорът да им се разтрогне едностранно от общината или държавата?

7. Ако бенефициент-животновъд има животновъден обект и пасища в една община, но има пасища и в друга община и има достатъчно ЖЕ да покрие всички, трябва ли да има животновъден обект с животни и в другата община?

На основание чл. 91, ал.1, изречение пето от ПОДНС желая министър Танева да ми представи отговора си в писмен вид.

С уважение,

Нено Влайков/
народен представител